

La Central de Balanços del Servei Català de la Salut

El sistema sanitari públic de Catalunya es troba en un procés de canvi des de la promulgació de la Llei d'ordenació sanitària de Catalunya. Aquest canvi, de caràcter marcadament estratègic, afecta molts àmbits d'actuació: des dels hospitals fins a les estructures centrals del Servei Català de la Salut (SCS); des de la provisió de serveis sanitaris fins als instruments d'administració i planificació del sistema de cobertura pública.

Aquest procés de separació de les dues funcions esmentades es fa realitat mitjançant l'extensió de la contractació de serveis sanitaris a tots els centres de la Xarxa Hospitalària d'Utilització Pública (XHUP), amb independència de la seva naturalesa pública o privada (incloent-hi per tant, l'Institut Català de la Salut).

L'avaluació d'aquest sistema de compra de serveis, des del punt de vista econòmic, comporta la necessitat d'introduir instruments d'informació comptable homogenis.

Pel que fa als centres proveïdors, cal destacar la necessitat d'incorporar sistemes integrals de gestió que permetin una avaluació dels resultats. Això implica també la implantació d'un sistema d'informació fiable i puntual.

El projecte que presentem s'integra també dins el procés de canvi en l'administració i la gestió de la sanitat a Catalunya, tant pel que fa als seus objectius com a la seva organització.

Quant als objectius, la creació de la Central de Balanços ha de permetre, a través de l'homologació, l'homogeneïtat i el tractament comparatiu de la situació econòmico-financera dels centres, la introducció en el sector de la sanitat d'una informació transparent i normalitzada que faciliti els processos de presa de decisió a tots els nivells: a l'SCS, per a la realització de previsions financeres del sistema sanitari i per garantir una xarxa de provisió pública estable, que permeti l'acompliment dels contractes de serveis; als centres sanitaris, per conèixer la seva situació en el sector i facilitar les decisions adreçades a la millora de l'eficiència, tant productiva com econòmica.

Tampoc no podem oblidar que la sanitat es un sector d'activitat econòmica dins del sector de serveis. La Central de Balanços pot aportar dades significatives per al millor coneixement del sector terciari, mitjançant metodologia d'anàlisi macroeconòmica dels resultats dels centres sanitaris.

Pel que fa a la seva organització, el projecte de la Central de Balanços, promogut i dirigit pel Servei Català de la Salut, compta amb un elevat grau de participació dels centres de la XHUP. Aquesta participació va més enllà de la mera aportació d'informació i es caracteritza per un important nivell de decisió en els objectius i pel grau de control de les seves activitats.

Aquest projecte fou aprovat en el mes de desembre de 1991 i, en el moment que s'edita aquesta publicació, es troba en fase de recollida i revisió de la informació. El seu èxit depèn de la col·laboració activa dels centres, conscients que es dona un pas important cap a la dotació i coordinació d'instruments que permetin millorar l'eficiència i la qualitat dels serveis de la sanitat pública de Catalunya.

Jaume Roma i Rodríguez

Director de l'Àrea de Recursos Econòmics
Servei Català de la Salut

Introducció

En l'àmbit de qualsevol tipus d'organització, la informació és un element important de suport per a tot procés de presa de decisions davant de situacions diverses per a diferents nivells de gestió.

El tractament de la informació ha assolit un paper molt important, de tal manera que les organitzacions destinen cada dia més recursos a aquesta funció.

La informació econòmico-financera

Pel que fa a la informació econòmico-financera, la mateixa naturalesa de la Xarxa Hospitalària d'Utilització Pública (XHUP), que compta amb elements de gestió privada i de gestió pública, ha permès que es desenvolupin instruments de comptabilitat externa homologables als de qualsevol empresa.

Pel que fa als centres de l'Institut Català de la Salut, els quals també es troben integrats a la XHUP, s'ha iniciat el procés necessari per a l'adopció a curt termini de la comptabilitat financera.

Aquest fet facilita les possibilitats d'arribar a conèixer la situació econòmico-financera del sector de la sanitat, a partir de l'anàlisi dels estats comptables dels centres assistencials.

L'agregació dels resultats d'aquest sector d'activitat ha de facilitar la planificació financera, tant dels centres com del mateix Servei Català de la Salut, alhora que ha de permetre el desenvolupament, encara que parcial, d'elements d'informació necessaris per a l'avaluació econòmica.

Projecte: Central de Balanços

Aquestes qüestions varen ser objecte de reflexió en les Primeres Jornades de la Xarxa Hospitalària d'Utilització Pública (XHUP), celebrades a Lloret de Mar els dies 23 i 24 de novembre de 1990, tal com es va fer palès en el document de conclusions de la mesa sobre sistemes d'informació:

“Es constata la necessitat de disposar d'informació vàlida i homogènia a escala sectorial que ens permeti modernitzar i racionalitzar els centres hospitalaris, així com la dotació d'instruments per a la planificació sanitària, tot això en el marc del Servei Català de la Salut”.

Entre altres conclusions, la mesa recomanava disposar d'elements homogenis amb la finalitat de conèixer els resultats econòmics del sector.

Per tal de donar resposta a les necessitats d'informació sobre la situació econòmico-financera dels centres de la Xarxa Hospitalària d'Utilització Pública, l'SCS ha posat en funcionament el projecte Central de Balanços.

La finalitat principal de la Central de Balanços és la prestació d'un servei de suport als centres sanitaris del Servei Català de la Salut, el qual consisteix, bàsicament, en la realització d'informes d'anàlisi comparativa econòmico-financera a partir de la informació aportada pels mateixos centres.

Així mateix, la Central de Balanços podrà, a mitjà termini, donar informació, en l'àmbit de Catalunya, de la situació econòmico-financera del sector de la sanitat, amb un percentatge molt estimable de cobertura.

Activitats bàsiques de la Central de Balanços

A fi d'assolir els seus objectius, la Central de Balanços haurà de desenvolupar les activitats principals següents:

Garantir la fiabilitat de l'anàlisi comparativa

Ha de donar suport als centres perquè aquests apliquin criteris d'interpretació similars amb relació als principis comptables i les normes de valoració, i s'estableixi, així, una “homologació” del sistema comptable implantat per cada centre.

El pla comptable de referència és l'adaptació efectuada per la Unió Catalana d'Hospitals del Pla General de Comptabilitat, que va ser aprovat pel Reial Decret 1643/1990, de 26 de desembre (BOE núm. 310, de 27 de desembre). Està previst que el Ministeri d'Economia i Hisenda actualitzi el Pla Comptable de Centres d'Assistència Sanitària (conegut per CAS) que fou aprovat per l'Ordre de 20 d'octubre de 1981.

Un altre factor important, i potser el fonamental, per aconseguir aquesta fiabilitat, és l'establiment d'unes bases úniques de recollida de la informació que posteriorment serà objecte d'anàlisi.

D'aquesta manera, es facilita el tractament de la informació a un mateix nivell de desagregació per a tots els centres i per tant es produeixen menys errors d'interpretació dels estats comptables. Igualment, permet determinar quin serà el volum d'informació que s'emprarà i el seu nivell de detall.

Un dels aspectes més complexos que haurà d'afrontar la Central de Balanços a l'hora de realitzar l'anàlisi comparativa es troba relacionat amb els estats de comptes consolidats de les institucions "multicentre" (aquelles que gestionen més d'un centre) o d'aquells centres que compten amb estructures organitzatives interposades de gestió (aquells que no són propietaris del patrimoni).

En una primera fase, es vol presentar informació sobre la situació econòmico-financera dels centres que formen part de la Xarxa Hospitalària d'Utilització Pública. Per això cal tenir en compte les diferents situacions patrimonials o de gestió i la naturalesa jurídica de l'entitat per tal que l'anàlisi comparativa sigui al més homogènia possible. Es per això que es fa necessari l'establiment de criteris de consolidació (ja sigui per tècniques d'agregació o de desagregació) que hauran de ser aplicats per aquestes entitats a l'hora de la presentació dels estats de comptes anuals.

No obstant, cal tenir present que no es pretén que determinades institucions o empreses modifiquin el seu sistema comptable; en molts supòsits ni tan sols es presenten circumstàncies per a les quals la legislació preveu l'obligació d'elaborar estats de comptes consolidats.

Ara bé, aquest procés és necessari en les esmentades entitats, perquè els hospitals que gestionen es puguin incorporar a la mostra amb criteris homogenis per a l'anàlisi comparativa. Aquestes accions són bàsiques si tenim en compte els continus canvis institucionals que es produeixen en el sector de la sanitat pública a Catalunya.

Tots aquests aspectes han de ser complementats amb un acurat treball de revisió i filtratge de la informació realitzat per la Central de Balanços amb la participació dels centres.

■ **Oferir suport tècnic sobre la pràctica comptable**

Per iniciativa de cada centre, la Central de Balanços pot proporcionar un servei de consultes relacionat amb les tècniques d'aplicació de la comptabilitat financera i, evidentment, sobre els dubtes que es puguin presentar a l'hora d'emplenar les bases d'informació. Aquest servei, cal diferenciar-lo i desvincular-lo de les consultes que per imperatiu legal i a la vista de la seva funció, com pot ser la tributària, corresponen a altres institucions.

■ **Realitzar anàlisis sobre la situació financera i econòmica de la XHUP**

Aquests informes es poden elaborar a partir dels estats de comptes anuals presentats per cadascun dels centres que integren la XHUP.

Es pot dur a terme l'anàlisi tant des d'un punt de vista estàtic —coneixement de la situació d'aquell moment— com dinàmic o de tendència que permeti la comparació de la situació actual amb la precedent i així, fer previsions sobre el futur.

En tot cas, es tracta d'una anàlisi agregada del sector per tal d'avaluar-ne resultats i facilitar la planificació financera. També ha de servir de comparació amb altres sectors d'activitat.

■ **Realitzar una anàlisi econòmico-financera comparativa**

Mitjançant la desagregació del sector de la sanitat en funció de diverses particularitats estructurals: regions sanitàries, nivells de concertació o altres paràmetres no explícits que agrupin els centres de la forma més adient, amb vista a aconseguir mostres de centres com més homogènies millor dintre de cada grup i al més heterogènies possible entre els grups.

Es tracta, en definitiva, de posar a disposició de cada centre una informació que li és impossible obtenir pel seu compte, i de gran interès per a l'avaluació de la seva pròpia gestió.

No es tracta, per tant, d'efectuar una exhaustiva anàlisi comparativa, sino de presentar la informació tractada de tal manera que cada centre pugui elaborar aquest tipus d'anàlisi.

Gràfic 1. Activitats bàsiques de la Central de Balanços

- Informes sobre la situació econòmico-financera del sector de la sanitat
- Tractament de la informació per a l'anàlisi comparativa
- Garantia de la fiabilitat de l'anàlisi comparativa:
  - Homologació comptable
  - Homogeneïtat de la base agregada
  - Criteris de consolidació comptable
- Suport tècnic sobre la pràctica comptable

Organització

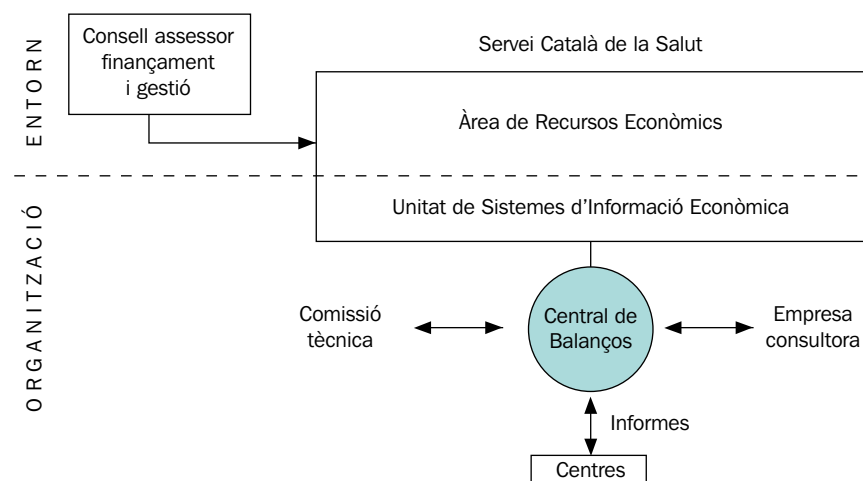
Aquest projecte forma part dels objectius del Consell assessor per al finançament i la gestió econòmica i administrativa dels centres, serveis i establiments que configuren el Servei Català de la Salut.

Les funcions de direcció del projecte, així com l'anàlisi i el tractament de la informació, corresponen a la Unitat de Sistemes d'Informació Econòmica de l'Àrea de Recursos Econòmics del Servei Català de la Salut.

La participació dels centres de la Xarxa Hospitalària d'Utilització Pública (XHUP) es concreta a través d'una comissió tècnica creada a aquest efecte. La Comissió està integrada per representants dels centres i de les associacions dels hospitals en l'àmbit d'actuació de la XHUP (ConSORCI Hospitalari de Catalunya, hospitals universitaris, Institut Català de la Salut, Unió Catalana d'Hospitals).

La Central de Balanços disposa també dels serveis d'una empresa consultora externa, amb la finalitat de dotar els centres d'un instrument de suport tècnic per a les qüestions relacionades amb l'aplicació de la normativa comptable i per a la revisió de la informació aportada pels centres.

Gràfic 2. Organització de la Central de Balanços

Principis d'actuació

Una de les restriccions que s'imposa la Central de Balanços, com a principi fonamental, és que la presentació dels seus informes ha de garantir en tot moment la confidencialitat de la informació dels centres. Per aquesta raó, les bases de dades que es presentin no es referiran mai a un sol centre sinó a un agregat que faci impossible de reconèixer un centre concret.

La informació individual aportada per cada centre no serà utilitzada, en cap cas, per a qualsevol altre objectiu no relacionat amb la Central de Balanços. La Comissió tècnica haurà d'aprovar els criteris de publicació de la informació i del sistema d'accés a les bases d'informació per part de tercers.

Hi ha altres principis que són necessaris per poder assegurar la continuïtat d'aquest projecte, com són la participació dels centres mitjançant la definició de les necessitats d'informació i el control de l'activitat de la Central de Balanços. Aquests es garanteixen a través del funcionament de la Comissió tècnica.

Gràfic 3. Principis d'actuació de la Central de Balanços

- Confidencialitat: els centres rebran la informació agregada de manera que no serà possible identificar les dades de cada centre
- Participació i control per part dels centres a través de la Comissió tècnica
- Retorn d'informació als centres

Bases de la informació

Els models per a la presentació dels estats de comptes anuals de l'exercici de 1991, annexos al present informe, varen ser aprovats pel Consell assessor en la darrera reunió del mes de desembre de 1990.

Gràfic 4. Bases de la informació de la Central de Balanços

■	Balanç de situació
■	Compte de pèrdues i guanys
■	Memòria econòmica
■	Quadre de finançament: Estat d'origen i aplicacions de fons (EOAF)

La memòria conté informació sobre criteris d'aplicació dels principis comptables i de les normes de valoració; informació sobre l'activitat facturada, sobre l'actiu fix i els fons propis, així com el detall de determinades partides del compte de pèrdues i guanys.

Aquestes bases no són inamovibles. Una de les funcions principals de la Comissió tècnica és la revisió d'aquestes per a cada exercici econòmic, per tal que s'adaptin a la realitat de la gestió dels centres.

El contingut de les bases d'informació s'ha dissenyat amb total respecte del Pla General de Comptabilitat i es preveu l'aplicació de l'adaptació elaborada per la Unió Catalana d'Hospitals, en qüestions que requereixen algun tipus d'interpretació.

El tractament de les bases d'informació, per tal que aquesta sigui homogènia i comparable, és la tasca principal de la Central de Balanços. No obstant, aquesta activitat, tal com s'ha esmentat a l'apartat dedicat a les activitats bàsiques de la Central de Balanços (pàg. 2), no pot ser portada a bon terme sense la participació de cada un dels centres que conformen la Xarxa Hospitalària d'Utilització Pública. Es pretén aconseguir que aquests dediquin el mínim temps possible a aquest projecte, ja que cal tenir present que la informació que es demana forma part, alhora, de les eines indispensables per a la seva gestió.

Activitats periòdiques

A partir de les bases d'informació aprovades per la Comissió tècnica, els centres enviaran a la Central de Balanços els estats de comptes anuals.

El període de recollida d'informació s'estableix, per a qualsevol exercici, entre el dia 1 de maig i el dia 30 de juny.

La Central de Balanços examinarà la informació presentada i, si cal, sol·licitarà la col·laboració del centre per tal de resoldre els problemes de caràcter formal que s'hagin detectat. En cas que el contingut de la informació aportada presenti problemes que puguin afectar el principi de comparació, s'oferirà al centre el servei de l'empresa consultora.

La Central de Balanços tractarà la informació d'acord amb la metodologia de l'anàlisi econòmic-financera i amb altres mètodes estadístics i econòmics, i retornarà als centres els resultats obtinguts agrupats en dos grans grups:

- Anàlisi individual del centre amb relació a una mostra al més homogènia possible.
- Anàlisi agregada de la XHUP en funció de criteris territorials, per nivells de concertació, etc.

En qualsevol moment, el centre podrà adreçar-se a la Central de Balanços a fi d'obtenir el suport tècnic en matèria de comptabilitat. Aquesta canalitzarà la consulta a l'empresa externa o a la Comissió tècnica i, en tot cas, respondrà per escrit.

Com que es tracta d'una sèrie d'anàlisis periòdiques, referents a exercicis econòmics, l'activitat cíclica de la Central de Balanços es pot representar d'acord amb el gràfic número 5.

Gràfic 5. Calendari d'actuació de la Central de Balanços

	Any N			Any N+1			
	2n trim.	3r trim.	4t trim.	1r trim.	2n trim.	3r trim.	4t trim.
Aprovació de les bases d'informació							
Tramesa dels models d'estats de comptes dels centres							
Període de recollida d'informació							
Revisió de la informació							
Tractament de la informació							
"Feedback" als centres							

■ Any N-1
 ■ Any N
 ■ Any N+1

Presentació d'informes

La Central de Balanços tractarà la informació d'acord amb la metodologia de l'anàlisi econòmico-financera. En aquest sentit, recollirà l'experiència dels models dissenyats per la Central de Balanços del Banco de España amb relació a les empreses no financeres; tot i que s'hauran d'efectuar les rectificacions necessàries per tal d'adaptar-los al sector de la sanitat i als objectius d'aquest projecte.

Estructura bàsica

Gràfic 6. Informes de la Central de Balanços. Estructura bàsica

Anàlisi econòmica	Anàlisi financera
<ul style="list-style-type: none"> ■ Compte de pèrdues i guanys ■ Estat de resultats ■ Ràtio econòmiques 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Balanç de situació ■ Estructura d'equilibri financer ■ Estat d'origen i aplicació de fons ■ Ràtio financeres
Anàlisi econòmico-financera	
<ul style="list-style-type: none"> ■ Recursos generats ■ Autofinançament 	

- Anàlisi econòmica:

informació relativa a cada una de les principals partides del compte de pèrdues i guanys de l'agregat objecte d'estudi. Import mitjà en milers de pessetes i percentatge que representa el valor de cada partida sobre el total de les despeses i dels ingressos.

- Anàlisi financera:

Informació relativa a cada una de les principals partides del balanç de situació de l'agregat objecte d'estudi. Import mitjà en milers de pessetes i percentatge que representa aquest valor sobre les estructures principals del balanç.

- Anàlisi econòmico-financera:

Informació sobre els resultats econòmics sobre la possible remuneració dels recursos utilitzats.

- Informació complementària:

A partir de les dades aportades per la memòria econòmica de cada centre, es presenta la informació sobre la dinàmica econòmica del sector de la sanitat, com per exemple: variació de la xifra de negocis amb relació a l'activat, inversió, amortitzacions, etc.

Classes d'informes

En funció dels subjectes i de l'àmbit de l'anàlisi es preveu, d'acord amb l'estructura bàsica, generar els informes següents:

- Anàlisi dinàmica:

Anàlisi de la tendència de les grans magnituds i dels principals indicadors.

- Anàlisi dels diferents agregats:

- Regions sanitàries

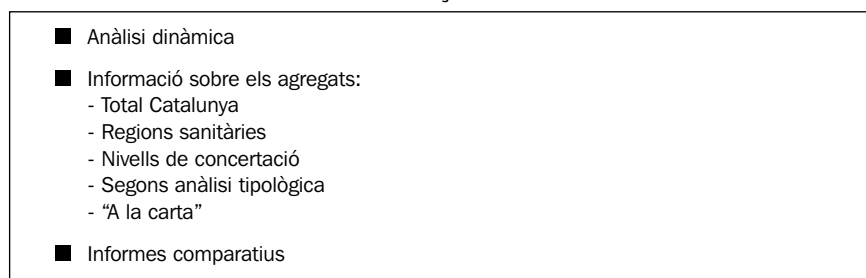
- Nivells de concertació

- Segons una anàlisi tipològica: A partir de les dades recollides i d'altres de caràcter estructural, s'elaborarà aquesta anàlisi sobre la base que, donat un conjunt d'individus (els centres) descrits a partir d'un cert nombre d'indicadors i de característiques (variables), es pretén trobar una partició d'aquest conjunt en un nombre menor de grups, de forma que aquests siguin al més homogenis possible en el seu interior i com més diferents millor els uns dels altres. Una vegada determinat el nombre de grups, se'n realitzarà l'anàlisi descriptiva de les característiques que els defineixen i de les que els diferencien.

- Altres agregats: Per sol·licitud dels centres, amb utilització de les variables d'informació existents en els models aprovats i altra informació validada per la Central de Balanços.

• Finalment, es realitzaran informes comparatius entre un agregat i un centre concret. Aquesta informació serà de caràcter reservat per al centre.

Gràfic 7. Informes de la Central de Balanços. Classes d'informes

Conclusions

Aquesta publicació no és més que la presentació d'un projecte ja en funcionament, però que es troba pendent d'analitzar els primers resultats. Es, per tant, un plantejament previ d'actuacions per al desenvolupament de les quals caldrà tenir en compte aquesta característica principal: donar servei als centres i treballar amb la seva participació activa, de tal manera que la metodologia i el contingut d'aquest projecte s'han de configurar i adaptar de forma continuada a les necessitats dels seus protagonistes.

Per la seva banda, els centres han de ser conscients de la gran utilitat que implica comptar amb unes dades comparatives tant per a l'avaluació de la seva gestió com per a l'adopció de decisions de caràcter estratègic.

Els resultats de l'anàlisi comparativa han de servir també per a la reflexió i el coneixement de les peculiars característiques econòmico-financeres d'aquest sector d'activitat, i així poder determinar amb una millor ponderació els objectius relacionats amb la gestió econòmica dels centres sanitaris.

A més, l'anàlisi agregada ha de facilitar la planificació financera i permetre una assignació més eficient dels recursos.

En el futur i a mitjà termini, cal preveure l'ampliació de la base de dades més enllà dels centres de la XHUP i, al mateix temps, l'ampliació del contingut de la informació que permeti augmentar la qualitat de detall de la informació.

Annexos. Centres de la XHUP. Models de presentació dels estats de comptes de 1991

Balanç de situació

Hospital:

Exercici: 1991

Núm. comptes	ACTIU	Any 1991	Any 1990
	I) Actiu fix (A+B+C)		
190..196	A) Accionistes (socis) per desemborsaments no exigits		
	B) Immobilitzat		
20	I. Despeses d'establiment		
21	II. Immobilitzat immaterial		
220..229,23	III. Immobilitzat material		
240..246,250,258,26	IV. Immobilitzat financer		
(29)	V. Provisions		
(28)	VI. Amortitzacions		
198	VII. Accions pròpies		
27	C) Despeses a distribuir en diversos exercicis		
	II) Actiu circulant (I+II+III+IV+V+VI+VII)		
558	I. Accions per desemborsaments exigits		
30.36,407,(39)	II. Existències		
	III. Deutors		
430,435	1. Clients per vendes i prestació de serveis		
432,551	2. Empreses del grup deutors		
44,553	3. Deutors diversos		
460,544	4. Personal		
470,471,472,474	5. Administracions públiques		
(490),(493)	6. Provisions		
534,536,540..543, 545..548 (549),565,566,(59)	IV. Inversions financeres temporals		
	V. Accions pròpies a curt termini		
57	VI. Tresoreria		
480,580	VII. Ajust periodificació		
	Total (I+II)		

Hospital:

Exercici: 1991

Núm. comptes	PASSIU	Any 1991	Any 1990
	A) Fons propis (I+II+III)		
10,11	I. Capital i reserves		
120,(121),122	II. Resultats exercicis anteriors		
129	III. Pèrdues i guanys (benefici o pèrdua)		
13	B) Ingressos a distribuir en diversos exercicis		
14	C) Provisions per risc i despeses		
	D) Creditors a llarg termini (I+II+III+IV)		
170	I. Deutes amb entitats de crèdit		
160,164	II. Deutes amb empreses del grup		
	III. Altres creditors		
175	a) Administració pública		
171..174,18	b) Altres		
248,259	IV. Desemborsaments pendents sobre accions no exigides		
	E) Creditors a curt termini (I..VII)		
520,526	I. Deutes amb entitats de crèdit		
402,51,551	II. Deutes amb empreses del grup a curt termini		
400,401,437	III. Proveïdors		
41	IV. Creditors		
	V. Altres deutes no comercials		
475..477,479	1. Administracions públiques		
465	2. Personal		
521..525,527,553 555,556,560,561	3. Altres deutes		
499	VI. Provisions per operacions de tràfic		
485,585	VII. Ajust per periodificació		
	Total (A+B+C+E)		

 Compte de pèrdues i guanys

Hospital:

Exercici: 1991

Núm. comptes	DEURE	1991	1990
71	A) Despeses		
	1. Reducció d'existències de productes acabats		
	2. Aprovisionaments		
600,(6080),(6090), 610	a) Consum de fàrmacs específics		
	b) Consum de material sanitari		
	c) Consum d'altres aprovisionaments		
	d) Treballs realitzats per altres empreses o professionals		
6073	d.1 Serveis d'alimentació		
6074	d.2 Serveis de bugaderia		
6075	d.3 Serveis de neteja		
6076	d.4 Serveis de seguretat		
6070,....,6072,6079	d.5 Altres treballs o serveis		
	3. Despeses de personal		
640,641	a) Sous, salaris i assimilats		
642,643,649	b) Càrregues socials		
68	4. Dotacions per amortitzacions d'immobilitzat		
693,695, (793,795), 650	5. Variació de les provisions de circulant		
	6. Altres despeses d'explotació		
62	a) Serveis exteriors		
631,634,(636),(639)	b) Tributs		
651,659	c) Altres despeses d'explotació		
690	d) Dotació al fons de reversió		
	I. Beneficis d'explotació (B1+B2+B3+B4-A1-A2-A3-A4-A5-A6)		
66,696,(796),697, (797),698,(798), 699,(799)	7. Despeses financeres		
	II. Resultats financers positius (B5-A7)		
	III. Beneficis de les activitats ordinàries (A1+AII-BI-BII)		
691,692,(791), (792)	8. Variacions de les provisions de l'immobilitzat		
670,671,672,673	9. Pèrdues procedents de l'immobilitzat		
674	10. Altres pèrdues		
678	11. Despeses extraordinàries		
679	12. Despeses i pèrdues d'altres exercicis		
	IV. Resultats extraordinaris positius (B6+B7+B8+B9-A8-A9-A10-A11-A12)		
	V. Beneficis abans d'impostos (AIII+AIV-BIII-BIV)		
630,633,(638)	13. Impostos sobre societats		
....	14. Altres impostos		
	VI. Resultat de l'exercici (beneficis) (AV-A13-A14)		

Hospital: Exercici: 1991

Núm. comptes	HAYER	1991	1990
	B) Ingressos		
	1. Import net de la xifra de negocis		
7040	a) Prestació de serveis assistencials al SCS		
700,702,706,709, 7041	b) Altres prestacions de serveis assistencials		
707	C) Venda de subproductes i residus		
(708)	d) Bonificacions		
71	2. Augment d'existències de productes acabats i en curs de fabricació		
73	3. Treballs realitzats per l'empresa per a l'immobilitzat		
	4. Altres ingressos d'explotació		
75	a) Ingressos accessoris i altres ingressos de gestió corrent		
74	b) Subvencions		
790	c) Excés de provisions de risc i despeses		
	I. Pèrdues d'explotació (A1+A2+A34-A4+A5+A6-B1-B2-B3-B4)		
76	5. Ingressos financers		
	II. Resultats financers negatius (A7-B5)		
	III. Pèrdues de les activitats ordinàries (B1+BII-AI-AII)		
770,771,772	6. Beneficis en alienacions d'immobilitzat		
775	7. Subvencions de capital transferides al resultat de l'exercici		
778	8. Ingressos extraordinaris		
779	9. Ingressos i beneficis d'altres exercicis		
	IV. Resultats extraordinaris negatius (A8+A9+A10+A11+A12-B6-B7-B8-B9)		
	V. Pèrdues abans d'impostos (BIII+BIV-AIII-AIV)		
	VI. Resultat de l'exercici (pèrdues) (BV+A13+A14)		

Memòria econòmica

1. Activitat de l'empresa

Descripció de l'objecte social de l'empresa i de l'activitat facturada durant l'exercici, indicant el nombre d'unitats i les finalitats especificades al quadre.

Activitat facturada:

	Any 1991		Any 1990	
	Agut	Sòcio-sanitari	Agut	Sòcio-sanitari
Estades				
Primeres visites				
Visites successives				
Urgències				

Altres (en UBA)				
-----------------	--	--	--	--

2. Bases de presentació dels comptes anuals

- Raons excepcionals que justifiquen la falta d'aplicació d'un principi comptable obligatori, indicant la incidència en el patrimoni, la situació financera i els resultats de l'empresa.
- Raons excepcionals que impedeixen la comparació dels comptes anuals de l'exercici amb els del precedent, i explicació de l'adaptació dels imports per tal de facilitar-ne la comparació. En cas contrari, explicació de la impossibilitat de realitzar aquesta comparació.
- Identificació dels elements patrimonials amb el seu import, que estiguin registrats a dues o més partides del balanç, amb indicació d'aquestes i dels imports per separat.

3. Normes de valoració

S'indican els criteris comptables aplicats als comptes assenyalats en l'apartat sobre normes de valoració del contingut de la memòria previst a l'Adaptació del Pla general de comptabilitat de centres d'assistència sanitària, elaborada i publicada per la Unió Catalana d'Hospitals.

4. Immobilitzat immaterial

Anàlisi del moviment durant l'exercici de les partides que es detallen al quadre, així com de les amortitzacions acumulades i de les provisions.

Partides	Saldo inicial	Saldo final	Provisions	Amortitz.
Despeses d'investigació i desenvolupament				
Concessions, patents, llicències, marques				
Fons de comerç				
Drets de traspàs				
Aplicacions informàtiques				
Avançaments a compte				

Informació de les característiques que es detallen al quadre de béns utilitzats en règim d'arrendament financer. Aquests béns es classificaran d'acord amb els criteris que s'estableixen per a la descripció de l'immobilitzat material.

Béns utilitzats en règim d'arrendament financer:

Béns	Cost d'origen	Valor opc. compra	Durada contracte	Anys trans-correguts	Quotes satisfetes	Quotes pendents

5. Immobilitzat material

Anàlisi del moviment durant l'exercici de cada partida detallada al quadre, i de les amortitzacions acumulades i les provisions. Informació sobre:

- Actualitzacions: llei que l'autoritza, import de la revalorització per partida, i també l'increment de l'amortització acumulada i de l'efecte sobre la dotació a l'amortització.
- Coeficients d'amortització utilitzats per grups d'elements.
- Import dels béns totalment amortitzats, obsolets tècnicament o no utilitzats per grups d'elements.
- Béns afectats a garanties i reversió.
- Subvencions i donacions rebudes relacionades amb l'immobilitzat material.

Partides	Saldo inicial	Saldo final (1)	Fons acumulat inicial	Fons acumulat final (2)	Provisions (3)	Valor net comptable (1)-(2)-(3)
Terrenys						
Edificis fi assistencial						
Altres edificis						
Instal·lac. med-assist.						
Altres instal·lacions						
Equips i aparells mèdico-assistencial						
Altre utilatge i mob. mèd-assistencials						
Equips proc. d'informac.						
Immobilitzat en curs						
Altre immobilitzat						
Total						

6. Inversions financeres

Anàlisi del moviment, durant l'exercici, de cada partida d'immobilitzat financer i d'inversions financeres que es detallen al quadre següent, sempre i quan els imports d'aquestes, ja siguin a curt o a llarg termini, superin el 10% de l'actiu total.

Immobilitzacions financeres:

	Saldo inicial	Saldo final	Provisions
Participacions empreses del grup			
Crèdits a empreses del grup			
Participacions d'empreses associades			
Crèdits a empreses associades			
Cartera de valors a llarg termini			
Altres crèdits			
Dipòsits o fiances constituïts a llarg termini			

Inversions financeres temporals:

	Saldo inicial	Saldo final	Provisions
Crèdits a empreses del grup			
Crèdits a empreses associades			
Cartera de valors a curt termini			
Altres crèdits			
Dipòsits o fiances constituïts a curt termini			

7. Existències

Import de les existències inicials i finals:

	Existències inicials	Existències finals	Criteri de valoració
Fàrmacs específics			
Material sanitari			
Altre aprovisionament			
Comestibles			
Instrumental i utilitatge			
Vestuari			
Productes/matèries per a la producció medicaments			
Avançaments			
Provisions			
Total			

8. Fons propis

Detall dels imports corresponents a les partides que s'especifiquen al quadre de l'exercici actual i precedent.

	Exercici 1991	Exercici 1990
Capital o patrimoni		
Prima d'emissió		
Reserva revalorització		
Reserves: 1. Reserva legal 2. Reserves estatutàries 3. Altres reserves		
Resultats exercicis anteriors: 1. Romanent 2. Resultats negatius d'exercicis anteriors 3. Aportacions de socis per compensació pèrdues		
Pèrdues i guanys (benefici o pèrdua)		
Dividend a compte lliurat en l'exercici		

9. Subvencions

Informació sobre les subvencions de capital rebudes que apareixen a les partides corresponents del balanç, classificades per les entitats de procedència dels capitals i detall de la política d'aplicació a resultats.

Entitat	Import	%Aplicació
1. Servei Català de la Salut		
2. Ajuntaments		
3. Diputacions		
4. Altres entitats públiques		
5. Entitats privades		

10. Provisions

Anàlisi del moviment, durant l'exercici, de cada partida que es detalla al quadre. A més, informació sobre riscos i despeses cobertes.

	Provisions	Fons de reversió
Saldo inicial		
Dotacions		
Aplicacions		
Saldo final		

11. Deutes no comercials

Desglossament de les partides que es detallen als quadres de deutes no comercials a curt i llarg termini.

Informació, diferenciant entre a curt i a llarg termini, sobre:

- Import dels deutes amb venciment a cadascun dels cinc anys següents al tancament de l'exercici i fins a la seva cancel·lació, diferenciant entre deutes amb empreses del grup, deutes amb empreses associades i crèdits.

- Import de les despeses financeres meritades no pagades.
- Import dels deutes pactats amb l'Administració pública i organismes de la Seguretat Social i els acords d'aquests pactes.

Deutes no comercials a llarg termini:

	Exercici 1991	Exercici 1990
Deutes amb empreses grup		
Deutes amb emp. associad.		
Organisme Seguretat Social, creditora, Hisenda pública, cred.		
Deutes representats per efectes a pagar		
Altres deutes		
Fiances i dipòsits rebuts a llarg termini		

Deutes a curt termini:

	Exercici 1991	Exercici 1990
Deutes entitats crèdit		
1. Préstecs/altres deutes		
2. Deute per interessos		
Deutes empreses del grup		
Deutes emp. associades		
Deutes Administració pública		
1. Organisme Seguretat Social		
2. Hisenda pública		
3. Altres		

12. Ingressos i despeses

Detall de les càrregues socials i dels serveis exteriors que s'especifiquen als quadres. Informació sobre:

- Ingressos i despeses financers, només en cas que l'import d'aquests superi el 10% de la xifra global d'ingressos o despeses.
- Ingressos i despeses que, encara que comptabilitzats en l'exercici, corresponen a exercicis anteriors

Càrregues socials:

	Exercici 1991	Exercici 1990
Seguretat Social a càrrec de l'empresa		
Altres càrregues socials		

Serveis exteriors:

	Exercici 1991	Exercici 1990
Despeses d'investigació i desenvolupament amb càrrec a l'exercici		
Arrendaments i cànon		
Reparacions i conservació		
Serveis de professionals independents		
Transports		
Primes d'assegurances		
Subministraments		
Altres		

13. Esdeveniments posteriors al tancament

- Informació complementària sobre fets esdevinguts amb posterioritat al tancament, que no afectin els comptes anuals però que el seu coneixement sigui útil a l'usuari dels estats financers.
- Informació complementària sobre els fets esdevinguts amb posterioritat al tancament dels comptes anuals que afectin l'aplicació del principi d'empresa en funcionament.

■ Quadre de finançament

Hospital:

Exercici: 1991

Aplicacions	1991	1990	Orígens	1991	1990
1. Recursos aplicats a l'operació			1. Recursos procedents de les operacions		
2. Despeses d'establiment i formalització de deutes			2. Aportacions d'accionistes		
3. Adquisicions d'immobilitzat			3. Subvencions de capital		
a) Immobilitzacions immaterials			4. Deutes a llarg termini		
b) Immobilitzacions materials			a) Emprèstits i altres passius anàlegs		
c) Immobilitzacions financeres			b) D'empreses del grup		
4. Adquisicions d'accions pròpies			c) D'empreses associades		
5. Reduccions de capital			d) D'altres empreses		
6. Dividend			e) De proveïdors d'immobilitzat i altres		
7. Cancel·lació o traspàs a curt termini de deute a llarg termini			5. Alienació d'immobilitzat		
8. Provisions per a risc i despeses			a) Immobilitzacions immaterials		
			b) Immobilitzacions materials		
			c) Immobilitzacions financeres		
			6. Alienació d'accions pròpies		
			7. Cancel·lació anticipada o traspàs a curt termini d'immobilitzacions financeres		
Total aplicacions			Total orígens		
Excés origen sobre aplicacions (augment de capital circulant)			Excés d'aplicacions sobre orígens (disminució de capital circulant)		

Variació del capital circulant:

Hospital:

Exercici: 1991

Variació del capital circulant	Exercici 1991		Exercici 1990	
	Augments	Disminucions	Augments	Disminucions
1. Accionistes per desem- borsaments exigits				
2. Existències				
3. Deutors				
4. Creditors				
5. Inversions financeres temporals				
6. Accions pròpies				
7. Tresoreria				
8. Ajustos per periodifi- cació				
Total				
Variació del capital circulant				

Abstract

Information and its treatment are a basic tool at every level of organization and activity.

In the field of health care, access to relevant, homogeneous information at the sectorial level allows the modernization and rationalization of medical centres as well as optimum planning of health-care provision.

The Catalan Health Service has put into operation the Inventorial Centre project, which is geared to meeting the needs for information in the area of economics and finance of the centres in the XHUP public health network on the basis of the information provided by the centres themselves.

To be able to achieve its objectives, the Inventorial Centre must guarantee the reliability and accuracy of its comparative analysis by means of the setting up of a series of specific sources of information-gathering, the provision of technical support for the accounting practice of the centres, the execution of analysis of the financial and economic situation of the XHUP, and the provision of comparative analyses.

The objective which this project is designed to fulfill is that of providing services to health centres, working on the basis of the active involvement of these centres and adapting the content to their specific requirements.

Autors

El projecte de Central de Balanços es caracteritza per l'activa participació voluntària dels centres que aporten les dades sobre la seva situació econòmico-financera.

Pel que fa als centres de la Xarxa Hospitalària d'Utilització Pública, a més de l'aportació d'informació, la seva participació es materialitza també mitjançant una comissió tècnica creada a mitjan any 1990. Les funcions principals de la Comissió són les següents: aprovació del qüestionari que conforma les bases d'informació per a cada exercici econòmic, determinació de criteris específics de la pràctica comptable susceptibles de ser d'aplicació en tots els centres, supervisió dels models d'informes i de l'accés a la base de dades; i també el seguiment general de l'activitat de la Central de Balanços.

Membres de la Comissió tècnica (el càrrec és el que ocupaven en el moment de la creació de l'esmentada comissió):

- En representació del Consell assessor per al finançament i la gestió econòmica i administrativa dels centres, serveis i establiments que configuren el Servei Català de la Salut:

–Sr. Josep Marull i Gou. President de la Comissió tècnica

–Sra. Esperança Martí i Salís. Fundació Puigvert

- En representació d'institucions i centres:

–Sr. Ramon Casabona i Fina. Hospital de la Santa Creu i de Sant Pau de Barcelona

–Sra. Mònica Corominas. Institut Català de la Salut

–Sr. Josep Lanzo i Martínez. Hospital Clínic i Provincial de Barcelona

–Sr. Antoni López i Fernández. Consorci Hospitalari de Catalunya

–Sra. Susanna Martín i Ballesta. Unió Catalana d'Hospitals

–Sr. Francesc Puig i Ustreli. Mútua de Terrassa

–Sra. Anna Roman i Martínez. Servei Català de la Salut

- Coordinador de la Comissió i responsable de la Unitat de Sistemes d'Informació Econòmica:

–Sr. Joan Ramon Marsal i Yúfera

La Comissió tècnica va aprovar, en el mes de desembre de 1991, les bases d'informació corresponents a aquell exercici, la recollida de les quals s'ha efectuat entre els mesos de maig i juny de 1992.

La redacció de la present publicació de la col·lecció "Informes" ha estat realitzada per la Unitat de Sistemes d'Informació Econòmica de l'Àrea de Recursos Econòmics del Servei Català de la Salut, integrada per:

–Sr. Joan Ramon Marsal i Yúfera

–Sra. Anna Roman i Martínez

–Sra. Dolors Bosch i Badia

Direcció: Jaume Roma i Rodríguez
Coordinació: Roser Fernández i Alegre
Distribució: Departament de Sanitat i Seguretat Social
Trevesera de les Corts, 131-159
08028 Barcelona
Telèfon 339 11 11

Generalitat de Catalunya
**Departament de Sanitat
i Seguretat Social**

Coordinació editorial: Hores extraordinàries, SA
Disseny gràfic: Ortega i Palau, C. de B.